

A KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG LEGFRISSEBB ÁLLÁSFOGLALÁSAI

Dr. Somogyi Klaudia Virág, jogi tanácsadó, Közbeszerzési Hatóság
DOI: 10.37371/KEP.2023.3.1

A Közbeszerzési Hatóság legfrissebb állásfoglalásai:

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalások formájában ad felvilágosítást a közbeszerzési eljárásokban résztvevő jogalkalmazók számára a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) és kapcsolódó végrehajtási rendeleteinek alkalmazásával összefüggő általános jellegű megkeresésekre.

Alábbiakban a Kbt. alkalmazásával összefüggő kérdésekre adott válaszainkat rendeztük sorrendbe, bízva abban, hogy iránymutatásaink nem csak a kérdésfeltevőknek, hanem valamennyi Olvasónknak hasznos információkkal szolgálnak.

Felhívjuk Tisztelt Olvasóink figyelmét, hogy a közbeszerzésekre irányadó jogszabályok alkalmazásával kapcsolatos döntések meghozatala mindenkor a közbeszerzési eljárások résztvevőinek joga és felelőssége. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy az állásfoglalásokban megfogalmazott véleményeknek jogi ereje, kötelező tartalma nincsen.

1. kérdés

Az ajánlatkérő minőségi értékelési részszerzőpontként határozza meg a szakemberek többletlétszámára tett megajánlást a következőképpen: „M2. a.-c. pontokban meghatározott alkalmassági követelményeknek megfelelő többlet szakember(ek) száma (0-5 fő)”. A többletszakemberre vonatkozó értékelési szerzőponthoz alkalmassági minimumkövetelmény nem kapcsolódik. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívásban meghatározott egyetemi végzettséggel és tapasztalati idővel rendelkező szakembereket ír elő alkalmassági minimumkövetelményként. Az alkalmassági minimumkövetelményre bemutatott szakemberek és a minőségi értékelési részszerzőpontra bemutatott többletszakemberek között nem lehet átfedés.

Az egyik ajánlattevő az értékelési részszerzőpontra 5 fő megajánlást tesz, azonban hiánypótlási felhívás/felvilágosítás kérés során szembesül azzal, hogy az értékelési részszerzőpontra megajánlott egyik többletszakembere nem felel meg a felhívásban meghatározott végzettségre vonatkozó követel-

ménynek, ennél fogva a hiánypótlási felhívásnak/felvilágosítás kérésnek nem tud eleget tenni az ajánlatban bemutatott szakemberrel. Egyebekben a kizáró ok fennállásának esetkore nem merül fel.

1.1 Hiánypótlás keretében – a Kbt. 71. § (9) bekezdése alapján – az ajánlattevő csak akkor cserélheti-e le jogszerűen az értékelési részszerzőpontra bemutatott szakemberét, ha az a szakember egyben alkalmassági minimumkövetelményt is igazol, és az alkalmassági követelménynek való megfelelés miatt szükséges a csere, vagy abban az esetben is jogszerűen alkalmazható a szakember csere, ha az értékelési részszerzőponthoz nem kapcsolódik ugyan alkalmassági követelmény, így az eljárásban a szakember nem igazol alkalmassági feltételt, de az értékelési részszerzőpontra tett megajánlás alátámasztására a (többlet)szakembernek ugyanolyan feltételeket kell igazolnia, mint ami az alkalmassági feltételekben meghatározásra került?

Pusztán az értékelési szerzőponthoz az alkalmassági követelmény(ek)re vonatkozó szövegszerű utalás megteremti-e a lehetőséget az ajánlattevők részére arra, hogy jogszerűen lecseréljék az értékelési részszerzőpontra bemutatott szakembereket a Kbt. 71. § (9) bekezdés második esetkörére, azaz „az alkalmassági követelménynek való megfelelés miatt szükséges” fordulat alkalmazására hivatkozva?

1.2. Ha a minőségi értékelési részszerzőpontra megajánlott többletszakember hiánypótlás keretében jogszerűen nem cserélhető le, úgy az ajánlatkérő a Kbt. 71. § (9) bekezdés a) pontja alapján jogszerűen nyilváníthatja-e érvénytelenné az ajánlatot akkor, ha az ajánlattevő hiánypótlási felhívás/felvilágosítás kérés ellenére sem tudja a felolvasópontra tett megajánlását alátámasztani?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a bemutatott esetben nem alkalmazható jogszerűen a Kbt. 71. § (9) bekezdése. Amennyiben az ajánlattevőnek nem sikerül az értékelési szerzőpontra már bemutatott szakemberre vonatkozó dokumentum hiánypótlása kereté-

ben a szakemberre előírt követelményt megfelelően alátámasztania, az ajánlatkérőnek a Kbt. 71. § (9) bekezdés a) pontja alapján az ajánlatot érvénytelenné kell nyilvánítania.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 71. § (9) bekezdése alapján a Kbt. 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti értékeléshez az ajánlatkérő által bemutatni kért szakemberek személye hiánypótlás keretében csak a (4) bekezdésben foglalt, vagy az alkalmassági követelménynek való megfelelés miatt szükséges esetben és csak úgy változhat, hogy a hiánypótlásban az értékeléskor figyelembe veendő minden releváns körülmény tekintetében a korábbival legalább egyenértékű szakember kerül bemutatásra. Ha a hiánypótlás során a korábbinál nagyobb tapasztalattal, magasabb képzettséggel rendelkező személy kerül bemutatásra, az ajánlatkérő az értékeléshez akkor is csak az ajánlattevő által pótoltt szakember adatait veheti figyelembe, a hiánypótlás ilyenkor is csak az érvényessé tételt szolgálja, és nem eredményezi az értékeléskor figyelembe veendő tényezők változását. Ha

a) a 76. § (3) bekezdés b) pontja szerinti értékeléshez bemutatott szakemberekre vonatkozó, a felolvasólapon feltüntetett adat és az ajánlatban a szakemberre vonatkozóan csatolt dokumentum tartalma között - a b) pontban foglaltaktól eltérő - ellentmondás van, és nem sikerül felvilágosítás vagy a már bemutatott szakemberre vonatkozó dokumentum hiánypótlása keretében a felolvasólapon feltüntetett adatot alátámasztani, az ajánlatkérő az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítja;

b) a felolvasólapon feltüntetett adat és a szakemberre vonatkozóan csatolt dokumentum tartalma között olyan ellentmondás áll fenn, hogy a felolvasólapon szereplő adat az értékeléskor kevésbé kedvező, az értékeléskor a felolvasólapon szereplő adatot kell figyelembe venni.

A Kbt. 71. § (9) bekezdése a szakember cseréjéről rendelkezik azzal, hogy hiánypótlás keretében az értékelés körében bemutatott szakember személye (ha a személyi állomány szervezettsége, képzettsége vagy tapasztalata értékelési szempont) akkor változhat, ha a szakember a Kbt. 62. § (1) bekezdése szerinti, vagy - ha az ajánlatkérő előírta - a 63. § szerinti kizáró ok hatálya alatt áll, vagy az alkalmassági követelményeknek való megfelelés miatt szükséges.

A tárgyi esetben az alkalmassági követelményre bemutatott szakembereken felüli szakemberek (többlétszakemberek) száma került értékelésre oly módon, hogy az értékelésre bemutatott szakemberek és az alkalmasság igazolására bemutatott szakemberek között nem lehetett átfedés az ajánlatban. Az ajánlattevőknek tehát el kellett különíteni azokat a szakembereket az ajánlatukban, akiket az ajánlattevő kizárólag az értékelésbe kívánt bevonni, továbbá a kérdés is rögzíti annak tényét, hogy „a többlétszakemberre vonatkozó értékelési szemponthoz alkalmassági minimumkövetelmény nem kapcsolódik”. Ennek megfelelően - azon túl, hogy a kérdésben foglaltak szerint „a kizáró ok fennállásának esetköre nem merül fel” - nem valósul meg a Kbt. 71. § (9) bekezdésnek „az alkalmassági követelménynek való megfelelés miatt szükséges esetben” fordulata sem.

A Kbt. 71. § (9) bekezdése alapján az értékelés során bemutatott szakemberek cseréje kizárólag akkor jogszerű, ha arra a Kbt. 71. § (4) bekezdés szerinti esetben, vagy az alkalmasság igazolása érdekében van szükség, tehát az az eset nem vonja maga után a Kbt. 71. § (9) bekezdésének alkalmazhatóságát, hogy az ajánlatkérő az értékelés körében bemutatott többlétszakemberek tekintetében is az alkalmassági követelmények során bemutatott szakemberekre irányadó követelményeket vár el, és arra az értékelési szempont meghatározásakor szövegszerű utalást tesz. Kizárólag az értékelés során bemutatott szakember cseréjére tehát a Kbt. 71. § (9) bekezdés alapján - az alkalmassági követelményeknek való megfelelés céljából - nem kerülhet sor.

Amennyiben tehát a hiánypótlás keretében nem sikerül a felolvasólapon feltüntetett adatot alátámasztani, úgy az ajánlatkérő köteles az ajánlatot érvénytelenné nyilvánítani a Kbt. 71. § (9) bekezdés a) pontjára tekintettel.

2. kérdés

Az ajánlatkérő felhívására az X Kft. ajánlattevő benyújtotta referencianyilatkozatait, amelyek szerint az X Kft., mint szállító egy Y Kft., mint megrendelő részére adott el a beszerzés tárgya szerinti termékeket. Az ajánlatkérő megvizsgálta az X Kft. ajánlattevő által benyújtott Kbt. 62. (1) bekezdés k) pont kb) alpontja szerinti nyilatkozatot a tényleges tulajdonos tekintetében és megállapította, hogy az X Kft. ajánlattevő vállalkozásában tényleges tulajdonosnak minősülő személy az Y Kft.-ben is vezető tisztségviselő (ügyvezető) pozíciót tölt be, valamint ez a személy mindkét vállalkozásban tagként is szerepel. A benyújtott referencianyilatkozatok tartalma egyébi-

ránt megfelel az ajánlatkérő által előírt alkalmassági követelményben foglaltaknak.

Elfogadható-e a fentiek ismeretében az X Kft. részéről benyújtott referencia?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az állásfoglalás kérdésben ismertetett referencia elfogadható és felhasználható közbeszerzési eljárásban az alkalmasság igazolása céljából, amennyiben az megfelel a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 22. § (1)-(2) bekezdésének és egyúttal alátámasztja az alkalmassági követelményben támasztott feltételeket.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja a szállítások ismertetéséről rendelkezik, amelynek igazolási módját és tartalmát a Korm. rendelet 22. §-a szabályozza.

A Korm. rendelet 22. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti igazolás, illetve nyilatkozat tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje (kezdő és befejező időpontja), a szerződést kötő másik fél, a szállítás vagy szolgáltatás tárgya, valamint mennyisége vagy az ellenszolgáltatás összege, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. Az ajánlatkérő a referencia igazolás, illetve nyilatkozat tartalmi elemei között jogosult előírni az alkalmasság megállapításához szükséges további adat megadását is.

Ennek alapján jelen esetben a „szerződést kötő másik fél” tartalmi szempont lesz releváns, amelyet a referenciaigazolásban szintén fel kell tüntetni. A szabályozás lényege az, hogy amennyiben a szállítást az ajánlattevő teljesítette egy tőle jogalanyiségében elkülönülő szervezet vagy személy részére, és a referencia egyébként az ajánlatkérő által előírt tartalmi követelményeknek is megfelel, akkor azt az ajánlatkérőnek azt el kell fogadnia.

Sem a Kbt., sem a Korm. rendelet nem korlátozza az alkalmasság igazolásaként benyújtani kívánt referenciákat olyan szerződések körére, amelyeket kizárólag egymással tulajdonosi, szervezeti összefonódásban nem

álló szervezetek vagy személyek kötnek egymással. A referenciákat a műszaki alkalmasság körében kell benyújtani, tehát annak a vizsgálatát szolgálja, hogy az ajánlattevő műszakilag, fizikailag képes-e a szerződés teljesítésére. Az viszont a referencia elfogadhatósága szempontjából nem releváns, hogy az ajánlattevő a referenciát jelentő szerződést milyen szervezettel, milyen szerződéses konstrukcióban teljesítette.

Fentiek alapján – tekintettel arra, hogy a hivatkozott gazdasági szereplők önálló jogalanyiséggel bíró egymástól elkülönült jogi személyek – az X Kft. ajánlattevő részéről benyújtott referencianyilatkozat a Korm. rendelet 21-22. §-ainak való megfelelés esetén elfogadható az ajánlatkérő részéről.

3. kérdés

3.1. A Kbt. 80. § (3) bekezdése alkalmazásában az ajánlatkérőnek kiket és milyen körben kell tájékoztatnia az előzetes vitarendezési kérelemről (a továbbiakban: EVK) és az arra adott válaszáról azon túl, hogy az ajánlatkérő az EVK-t benyújtó ajánlattevőt mindenképpen tájékoztatja az EVK-ra adott válaszáról?

A benyújtott EVK-t közzé kell-e tenni az eljárásban részt vevő ajánlattevők / az EKR-ben regisztrációval rendelkező gazdasági szereplők (azaz mindenki) számára?

Az ajánlatkérő EVK-ra adott válaszáat közzé kell-e tenni az eljárásban részt vevő ajánlattevők / az EKR-ben regisztrációval rendelkező gazdasági szereplők (azaz mindenki) számára?

Eleget tesz-e a jogszabályi előírásoknak azon ajánlatkérő, aki az EKR-ben mindenki számára láthatóan csak annyit közöl, hogy „AK a ... napon benyújtott EVK-t a melléklet szerint a mai napon megválaszolta”, azonban ezen tájékoztatásból nem derül ki sem az EVK tartalma, sem az arra adott válasz?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 80. § (3) bekezdése alapján az EVK benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az ajánlatkérőt tájékoztatási kötelezettség terheli az eljárásban általa ismert valamennyi ajánlattevő vagy részvételre jelentkező felé. E körben az ajánlatkérő a Kbt. 43. § (2) bekezdés b) pontja alapján köteles az EKR-ben közzétenni a Kbt. 80. § (2) bekezdése szerint megjelölt adatokat, mint pl. a jogsértőnek tartott elemeket, a kérelmező javaslatát, észrevételét, az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket. Az eljárásban ismert ajánlattevők, részvételre jelentkezők tájékoztatá-

sán túl, a megfelelő nyilvánosság biztosítása érdekében az ajánlatkérőnek a Kbt. 43. § (3) bekezdésére, továbbá a Kbt. 2. § (1) bekezdésére kell figyelemmel lennie.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 80. § (3) bekezdése alapján az előzetes vitarendezési kérelmet az EKR-ben kell megküldeni az ajánlatkérő részére, aki a kérelemmel kapcsolatos álláspontjáról a vitarendezést kérelmezőt a kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül az EKR-ben tájékoztatja, továbbá az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról az eljárás valamennyi – általa ismert – ajánlattevőjét vagy részvételre jelentkezőjét is tájékoztatja.

Az EVK közzététele tekintetében az ajánlatkérőnek a Kbt. 43. § (2) bekezdés b) pontja szerint kell eljárnia.

A Kbt. 43. § (2) bekezdés b) pontja alapján az ajánlatkérő köteles az EKR-ben közzétenni az előzetes vitarendezéssel kapcsolatos Kbt. 80. § (2) bekezdése szerinti adatokat az előzetes vitarendezési kérelem kézhezvételét követően haladéktalanul.

A Kbt. 80. § (2) bekezdése szerint a kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra – ha vannak ilyenek – hivatkozni kell.

A Kbt. 80. § (2) bekezdése gyakorlatilag az EVK kötelező tartalmi elemeit foglalja magába, és a Kbt. 43. § (2) bekezdés b) pontja alapján az ajánlatkérő köteles ezen adatokat az EKR-ben közzétenni és nyilvánosságra hozni. Megjegyzendő, hogy ennek a kötelezettségének az ajánlatkérő akkor is eleget tesz, ha nem magát az EVK-t, hanem annak a Kbt. 80. § (2) bekezdése szerinti – fent ismertetett – adatait teszi közzé.

A Kbt. 80. § (3) bekezdésének második fordulója tájékoztatási kötelezettséget ír elő az ajánlatkérő számára az eljárás valamennyi – általa ismert – ajánlattevője vagy részvételre jelentkezője felé az EVK benyújtásáról, valamint az arra adott válaszáról. E rendelkezés alapján tehát a konkrét eljárásban részt vevő ismert ajánlattevőknek, részvételre jelentkezőknek kell tudomást sze-

rezniük az EVK benyújtásáról, illetve az ajánlatkérői válaszáról.

Fentiek mellett azonban figyelembe kell venni a Kbt. 43. § (3) bekezdése szerinti rendelkezés azon fordulatát is, miszerint a Kbt. 43. § (1)-(2) bekezdése szerinti adatok közérdekből nyilvános adatok, azok nyilvánosságra hozatala üzleti titokra hivatkozással nem tagadható meg. A Kbt. 43. § (3) bekezdés első mondatára tekintettel tehát az ajánlatkérőnek oly módon kell az EKR-ben közzétennie a Kbt. 80. § (2) bekezdése szerinti adatokat, hogy megfelelően biztosítsa azok nyilvánosságát egyéb gazdasági szereplők és jogalanyok számára is. Figyelemmel azonban a Kbt. 2. § (1) bekezdésére, javasolt az ajánlatkérői válasz számára is a megfelelő nyilvánosság biztosítása, azaz az EKR-ben az erre vonatkozó dokumentum publikus felületen való megjelenítése.

3.2. Miként kell a Kbt. 80. § (4) bekezdését helyesen értelmezni?

Az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (4) bekezdésében rögzített 7 munkanapon belül az ott felsorolt három lehetséges eljárási cselekmény közül akár kettőt is alkalmazhat?

Egy konkrét példával élve: EVK okán az ajánlatkérő árindokolást kér a nyertes ajánlattevőtől, aki azt nem válaszolja meg minden kétséget kizáróan. Ez esetben – ha van rá idő – az ajánlatkérő felszólíthatja-e az ajánlattevőt az árindoklás további részletezésére, magyarázatára? Ez esetben egy alkalommal árindokolásra, egy alkalommal felvilágosítás megadására szólította fel az ajánlatkérő az ajánlattevőt.

Vagy pedig az „egy alkalom” akként értelmezhető, hogy az EVK okán csak egy eljárási cselekmény (azaz vagy hiánypótlás, vagy felvilágosítás kérés, vagy számításihiba-javítás, vagy árindokolás) eszközölhető?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az ajánlatkérő – szükség szerint – valamennyi, a Kbt. 80. § (4) bekezdésében felsorolt bírálati cselekmény egyidejű alkalmazására jogosult. Ez jelentheti azt, hogy az ajánlatkérő egyidejűleg több bírálati cselekményt ugyanazon ajánlattevő vonatkozásában alkalmaz, de jelentheti azt is, hogy az ajánlatkérő egyidejűleg több ajánlattevő vonatkozásában ugyanazon, vagy pedig különböző bírálati cselekményeket foganatosít. Arra azonban nincs lehetőség, hogy ezen bírálati cselekményekre kapott

válasz(oka)t követően az ajánlatkérő újabb bírálati cselekményt alkalmazzon.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 80. § (4) bekezdése alapján az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem megérkezésétől számított három munkanapon belül akkor is jogosult egy alkalommal az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket három munkanapos határidővel hiánypótlás [71. §], felvilágosítás [71. §], számításihiba-javítás [71. §] vagy indokolás [72. §] benyújtására felhívni, ha az eljárás szabályai szerint erre már nem lenne lehetőség, ha az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ebben az esetben az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtásáról a hiánypótlási felhívás, a felvilágosítás, számítási hiba javítás vagy indokolás kérésének megküldésével egyidejűleg, míg a kérelemre adott válaszáról a kérelem megérkezésétől számított hét munkanapon belül tájékoztatja a kérelmezőt és az ajánlattevőket vagy a részvételre jelentkezőket.

A D.70/21/2021. számú döntőbizottsági határozat az alábbiakat tartalmazza:

„56. [...] A vitarendezés során az ajánlatkérő a Kbt. 80. § (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően az előzetes vitarendezés keretében, annak jogi korlátaihoz igazodóan újra végezhet eljárási cselekményeket, újra nyithatja az érvényességi vizsgálatot.”

„58. Az előzetes vitarendezés jogintézményének funkciója az, hogy a közbeszerzés résztvevői az állami jogorvoslat igénybevételét megelőzően rendezzék egymás között a közbeszerzési jogvitáikat, és adott esetben arra ad lehetőséget az ajánlatkérőknek, hogy saját hatáskörben orvosolják a jogsértést. Ez utóbbi célból a jogalkotó kivételes eszközt is biztosított az ajánlatkérők számára a Kbt. 80. § (4) bekezdésében rögzítettek szerint, amelynek alkalmazásával további bírálati cselekmények is elvégezhetőek szükséges esetben.

A Kbt. a közbeszerzési eljárásban eszközölt érdemi vitarendezést ösztönzi – egyebek mellett – a kérelem benyújtásához kötött szerződéskötési moratóriummal, és azzal, hogy a jogorvoslati eljárásban az előzetes vitarendezéssel is érintett jogsértés megállapítása esetén a Kbt. 165. § (5) bekezdése szerinti szigorúbb jogkövetkezmény alkalmazását rendeli el. A Kbt. 69. §-a alapján ugyanakkor ajánlatkérő köteles megvizsgálni azt, hogy

a beérkezett ajánlatokat az ajánlati felhívásban, a dokumentációban és a jogszabályokban meghatározott formában és tartalommal készítették-e el. A hiánypótlás, felvilágosítás jogintézményét szabályozó Kbt. 71. §-a egyértelmű kötelezettséget ír elő a tekintetben, hogy az ajánlatkérőnek hogyan kell eljárnia abban az esetben, ha az ajánlatban hibát, hiányt észlel, vagy az nem egyértelmű kijelentést, nyilatkozatot, igazolást tartalmaz. A felhívott kógens rendelkezések együttes értelmezéséből az következik, hogy az ajánlatkérőnek nincs választási lehetősége, köteles elvégezni a Kbt. 80. § (4) bekezdése szerinti további eljárási cselekményeket, amennyiben az eljárásban történt törvénysértés ezen eljárási cselekmények útján orvosolható. Ez esetben a Kbt. 80. § (4) bekezdésében alkalmazott „az ajánlatkérő akkor is jogosult” fordulat helyes értelmezése nem vezethet arra, hogy az ajánlatkérő önkényesen válassza ki, mely ajánlattevő számára biztosítja a hiánypótlás, az ajánlat érvényessé tételének lehetőségét, és mely ajánlattevőnek nem. Az idézett jogszabályi szövegrész arra ad felhatalmazást az ajánlatkérőnek, hogy ezen kivételes esetben újra megnyissa a bírálatot.”

A D.211/16/2021. számú döntőbizottsági határozat alapján:

„50. A Döntőbizottság elsőként rögzíti, hogy a Kbt. 80. § az előzetes vitarendezési eljárás jogintézményét szabályozza. A törvény lehetőséget ad az ajánlatkérőnek arra, hogy az előzetes vitarendezési kérelem benyújtását követően a hiánypótlási felhívás, felvilágosítás-kérés, illetve árindokolás-kérés közül bármely eljárási cselekményt alkalmazza, vagy akár egyidejűleg többet is a jogintézmények közül. A hiánypótlási felhívás [71. §], felvilágosítás-kérés [71. §], valamint az árindokolás-kérés [72. §] jogintézményének az a rendeltetése, hogy azok segítségével az ajánlat érvényessége megállapítható legyen, éppen ezért a Döntőbizottság álláspontja szerint nem értelmezhető úgy a Kbt. 80. § (4) bekezdése, hogy az ajánlatkérőnek választania kell a felsorolt jogintézmények közül és azok közül kizárólag egyet alkalmazhat az előzetes vitarendezési kérelem benyújtását követően. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem benyújtását követően ismét megvizsgálja az ajánlatot és amennyiben azt állapítja meg, hogy fennállnak az adott jogintézmény alkalmazásának feltételei, úgy jogszerűen alkalmazhatja azokat.”

Fentiek alapján összegezhető, hogy a Kbt. 80. § (4) bekezdés alkalmazásában az ajánlatkérőnek az EVK meg-

érkezésétől számított 3 munkanapon belül van kizárólag egy alkalommal lehetősége a nevesített bírálati cselekmények elvégzésére, azaz – a hatályos szabályozás alapján – hiánypótlás, felvilágosítás kérés kiküldésére, számításihiba-javításra való felhívásra, vagy árandokolás kérés kiküldésére. A válaszok beérkezésére szintén 3 munkanap áll rendelkezésre. Az ajánlatkérő a nevesített eljárási cselekmények közül bármely eljárási cselekményt alkalmazhatja, illetve egyidejűleg több eljárási cselekményt is alkalmazhat, akár ugyanazon ajánlattevő, akár különböző ajánlattevők vonatkozásában. Amennyiben az e körben beérkező válaszok megérkeztek az ajánlatkérőhöz, az ajánlatkérő ezen felül a Kbt. 80. § (4) bekezdésében nevesített további bírálati cselekményre már nem jogosult abban az esetben sem, ha arra a 7 munkanapon belüli időben még lehetősége lenne. Ennek megfelelően a kérdésben hivatkozott példa esetében az ajánlatkérő az árandokolás kérést követően már nem jogosult további felvilágosítás kérés kiküldésére.

4. kérdés

A Kbt. 16. § (4) bekezdésére és a Kbt. 9. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel miként kell az egyes beszerzések típusát meghatározni, ha egy önkormányzat ajánlatkérő és a saját tulajdonában álló Kft. (akik között in-house kapcsolat áll fenn) azonos időben azonos tárgyban kíván beszerzést megvalósítani?

Miként kell az önkormányzatnak és miként kell a Kft.-nek az adott beszerzése becsült értékét, illetőleg az egybeszámított becsült értéket, majd annak alapján az eljárásrendet meghatározni? Tekintetbe kell-e venniük egymás beszerzéseit?

Egy konkrét példával élve:

Egy önkormányzat ajánlatkérő több pályázathoz is uniós forráshoz jut az úthálózatának fejlesztéséhez, melyhez tervek beszerzése, megrendelése szükséges. Az „A” pályázathoz tartozó terveket (nettó 9 millió Ft) az ajánlatkérő tervezi beszerezni, míg a „B” pályázathoz tartozó terveket (nettó 8 millió Ft) az ajánlatkérő in-house Kft.-je. A két beszerzésre egy időben kerülne sor.

Helyesen jár-e el az ajánlatkérő és a Kft. ha mindketten saját hatáskörű beszerzés keretében, tehát nem közbeszerzési eljárás útján valósítják meg a beszerzést?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint, tekintettel arra, hogy az in-house szervezet az önkormányzat ajánlatkérőtől független jogi személyként önálló ajánlatkérőnek minősül, továbbá ebbéli minőségénél fogva nem minősül az önkormányzat működési vagy szervezeti egységének, úgy az általa történő beszerzések során figyelemmel kell lenni a részekre bontás tilalma szempontjából együttesen kezelt egyéb beszerzésekre is. Amennyiben az önkormányzat és az in-house Kft. által külön-külön beszerzésre váró tervezési szolgáltatások között fennáll a részekre bontás tilalma, úgy az egyes szolgáltatások együttes értéke alapján kell a becsült értéket, és ezáltal az alkalmazandó eljárásrendet meghatározni mindkét ajánlatkérőnek.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

Az állásfoglalás kérdésben foglaltak szerint az önkormányzat ajánlatkérő és a saját tulajdonában álló Kft. között in-house kapcsolat áll fenn. Ennek ténye azonban kizárja a Kbt. 16. § (4) bekezdésének vizsgálatát, tekintettel arra, hogy az in-house szervezeteket a Kbt. 5. § (1) bekezdés d) pontja önálló ajánlatkérőnek minősíti. Amennyiben fennáll az in-house kapcsolat, úgy a felek egymással kötött szerződésai kivételt képeznek a Kbt. alkalmazása alól – jelen esetben a Kbt. 9. § (1) bekezdés h) pontja alapján –, egyúttal ajánlatkérői minőséget keletkeztet a szerződő jogi személy részére. Ennek megfelelően az in-house szervezet az in-house kapcsolat fennállása alatt az általa eszközölt beszerzések tekintetében közbeszerzési eljárás lefolytatására köteles, amennyiben annak Kbt. szerinti feltételei fennállnak. A nem egymással kötött szerződések tekintetében tehát a Kft. – az in-house kapcsolat fennállása alatt – önálló ajánlatkérőnek minősül, azaz az in-house szervezet tekintetében a Kbt. 5. § (1) bekezdés d) pontja szerinti ajánlatkérői minőség valamennyi, az értékhatárokat meghaladó árubeszerzés, szolgáltatásmegrendelés és építési beruházás tekintetében fennáll.

Jelen kérdés megítélése során is az a kiinduló szempont, hogy mi minősül „egy közbeszerzésnek”, azaz mely tervezési szolgáltatások beszerzése esetén lesz a részekre bontás tilalmára tekintettel megállapított becsült érték az irányadó mind az önkormányzat ajánlatkérő,

mind az in-house szervezet Kft. esetén.

Amennyiben a beszerezni kívánt tervezési szolgáltatások között fennáll a részekre bontás tilalma, úgy az erre tekintettel megállapított becsült érték lesz az irányadó akár az önkormányzat, akár az in-house Kft. részéről felmerülő egyes megrendelések során. Amennyiben jogszerűen részekre bonthatók a beszerzések, úgy az egyes beszerzések önálló becsült értéke lesz az irányadó az eljárásrend meghatározásakor.

Tekintettel arra, hogy önmagában például a földrajzi hely vagy az építési engedélyek különbözősége, a különböző projektekben történő megvalósítás, vagy az eltérő ajánlatkérő személye sem alapozza meg automatikusan a becsült érték részekre bontásának jogszerű lehetőségét, minden esetben a beszerzések műszaki-gazdasági funkcionális egységének, továbbá a beszerzések közvetlen céljának, az időbeli összefüggésnek, illetve további kiegészítő szempontoknak [mint pl. az egységes tervezés és döntés, azonos jogalap és azonos feltételek a szerződések megkötésekor stb.] az együttes vizsgálata szükséges a részekre bontás tilalma fennállásának vagy fenn nem állásának megállapításához. A részekre bontás tilalmának vizsgálata során az ajánlatkérőnek valamennyi releváns információ és a beszerzés körülményeinek együttes mérlegelése alapján kell megalapozott döntést hoznia a részekre bontás jogszerűsége tekintetében.

Egyebekben a Kbt. 16. § (4) bekezdés alkalmazhatóságával összefüggésben a 2014/24/EU irányelv (a továbbiakban: Irányelv) vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételét javasolt.

Az Irányelv (20) preambulumbekkezdése alapján egy adott közbeszerzési eljárás értékének becslése céljából egyértelművé kell tenni, hogy csak abban az esetben lehetséges az érték becslését a közbeszerzési eljárás valamely részére alapozni, ha annak objektív indokai vannak. Indokolt lehet például a szerződés értékét az ajánlatkérő szerv egy különálló működési egységének – például iskolának vagy óvodának – a szintjén megbecsülni, amennyiben a szóban forgó egység önálló felelősséget visel saját közbeszerzési eljárásáért. Ez abban az esetben vélelmezhető, ha a különálló működési egység önállóan folytatja le a közbeszerzési eljárást és dönt a beszerzésekről, külön költségvetési sor felett rendelkezik az érintett közbeszerzés céljára, önállóan köti meg a szerződést és finanszírozza azt a rendelkezésére

álló költségvetésből. A részekre osztáson alapuló értékbecslés nem indokolt, ha az ajánlatkérő szerv a közbeszerzési eljárást csupán decentralizált módon folytatja le.

Az Irányelv 5. cikk (2) bekezdése szerint, amennyiben az ajánlatkérő szerv több különálló működési egységből áll, a teljes becsült értéket kell figyelembe venni, valamennyi működési egységre együttesen számítva. Az első albekezdés ellenére, amennyiben egy különálló működési egység önálló módon felelős a saját beszerzéséért vagy annak egyes kategóriáiért, az értékek becsülhetők az adott egység szintjén is.

A működési/szervezeti egység beszerzési igényeit tehát akkor lehet az ajánlatkérő beszerzési igényeitől elkülönülten figyelembe venni az ajánlatkérő beszerzéseinek becsült értéke számítása során, ha a működési/szervezeti egység – bár jogilag nem önálló – saját maga dönthet beszerzési igényeiről, azok tekintetében önállóan vállalhat kötelezettségeket a működési költségvetése terhére és valósíthatja meg gazdasági szervezetén keresztül.

Fenti rendelkezésekre tekintettel valamely különálló működési vagy szervezeti egység tekintetében a Kbt. 16. § (4) bekezdés második fordulatának alkalmazása – az ott meghatározott feltételek fennállása esetén – kizárólag a saját működése körében felmerülő beszerzések tekintetében vizsgálható, amely beszerzésekért a különálló működési vagy szervezeti egység önálló felelősséggel tartozik. Így adott esetben az önkormányzat és annak valamely különálló működési vagy szervezeti egysége viszonylatában – különös figyelemmel arra, hogy az úthálózat fejlesztése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 2. pontja alapján helyi önkormányzati feladat – Kbt. 16. § (4) bekezdése nem alkalmazható oly módon, hogy például az önkormányzat hatáskörébe tartozó úthálózat fejlesztéssel kapcsolatos beszerzések becsült értékét az önkormányzat és annak valamely különálló működési vagy szervezeti egysége között a részekre bontás tilalmának figyelmen kívül hagyása mellett állapítsák meg.

5. kérdés

A Kbt. 105. § (3) bekezdés k) ponttal összefüggésben helyes-e az az értelmezés, miszerint a keretmegállapodás második részében lefolytatott versenyújranyítás esetén kizárólag arról kell nyilatkozatot benyújtaniuk az ajánlattevőknek, hogy a

keretmegállapodás első részében előírt kizáró okok továbbra sem állnak fenn, tőlük egyéb nyilatkozat és igazolás nem kérhető?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a keretmegállapodás második részében lefolytatott versenyújranyítás során a kizáró okok fennállása tekintetében az ajánlattételre felhívott ajánlattevőknek nyilatkozatot kell benyújtaniuk, igazolások benyújtására nem kötelezhetőek.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 105. § (3) bekezdés k) pontja szerint az ajánlatkérő a Kbt. 105. § (2) bekezdés b) vagy c) pontja alkalmazásában a keretmegállapodást kötött összes ajánlattevőnek egyidejűleg írásban ajánlattételi felhívást küld. Más ajánlattevőt az eljárásba nem lehet bevonni. Az ajánlattételi felhívás tartalmazza az ajánlattevőknek szóló felhívást, amely szerint a kizáró okok fenn nem állásáról nyilatkozniuk kell.

Fentiek alapján a Kbt. 105. § (3) bekezdés k) pontja nyilatkozattételi kötelezettséget ír elő a kizáró okok fenn nem állása tekintetében, azaz versenyújranyítás során történő ajánlattétel esetén az ajánlattevőket a kizáró okok hiányát illetően nem terheli igazolási kötelezettség, igazolások benyújtására tehát az ajánlattevők nem kötelezhetőek.

A Kbt. 105. § (5) bekezdés első mondata alapján az ajánlatok bontására a 68. § (4) bekezdése, elbírálására a 69. § (1) bekezdése és a 71-76. §, az ajánlatkérő döntéseinek közzétételére a 79. §, valamint a szerződés megkötésére a 131. § alkalmazandó. Ebből fakadóan az ajánlatkérőt versenyújranyítás során a kizáró okok fenn nem állásának ellenőrzése körében nem terheli a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti nyilvántartás-ellenőrzési kötelezettség, azonban amennyiben az ajánlatkérőnek kétsége merül fel valamely előírt kizáró ok fennállását illetően, úgy köteles annak tisztázására, adott esetben például a Kbt. 69. § (13) bekezdés alkalmazásával. Az esetleges ellentmondások tisztázása érdekében a Kbt. 71. §-a szerinti hiánypótlás, illetve felvilágosítás kérés jogintézménye megfelelően alkalmazandó.

A Közbeszerzési Hatóság felhívja továbbá a figyelmet – a keretmegállapodás második részében megkötött szerződésekre is irányadó – Kbt. 143. § (2) bekezdésére,

mely alapján az ajánlatkérő köteles a szerződést felmon-dani, vagy – a Ptk.-ban foglaltak szerint – attól elállni, ha a szerződés megkötését követően jut tudomására, hogy a szerződő fél tekintetében a közbeszerzési eljárás során kizáró ok állt fenn, és ezért ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból.

6. kérdés

Az ajánlatkérő a [Nettó karbantartási díj 60 hónapra (nettó Ft/60 hónap)] értékelési szempont felolvasólapon szereplő értékének meghatározásához mellékletet bocsátott rendelkezésre, ahol megadta az előírt karbantartási alkalmak számát (5 db), és amelyen az ajánlattevőknek meg kellett adniuk az 1 karbantartási alkalom nettó díját. A kétféle érték szorzatát szintén fel kellett tüntetni a mellékletben, egyúttal ezt a szorzat értéket kellett a felolvasólapon az adott értékelési szempont sorába beírni.

Az egyik ajánlattevő a mellékletben megadta az 1 karbantartási alkalom nettó díját, valamint megadta a 60 hónapra vetített értéket. A mellékletben szereplő szorzat számítási hibát nem tartalmazott.

Az ajánlattevő ugyanakkor a felolvasólapon nem a 60 hónapra vetített, hanem az 1 alkalomra vonatkozó értéket tüntette fel.

Ismert-e olyan joggyakorlat, amely alapján lehetőség van a fenti hiba hiánypótlás körében történő javítására? A hiba javítása esetén az ajánlatok közötti sorrend nem változna.

Vagy olyan joggyakorlat ismert, amely alapján a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdései szerinti teljes körű bírálatot követően azt szükséges megállapítani, hogy a Kbt. 69. § (2) bekezdése alapján az ajánlat nem megfelelő, így az ajánlat az értékelésbe nem vonható be, tehát a jelzett hiba hiánypótlás keretében nem javítható?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a kérdésben bemutatott esetben fennálló ellentmondás feloldására alkalmazható a Kbt. 71. § (1) bekezdése szerinti felvilágosítás kérés jogintézménye.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A 69. § (1) bekezdése alapján az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Kbt. 71. § (8) bekezdése alapján a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása:

- a) nem járhat a 2. § (1)-(3) és (5) bekezdésében foglalt alapelvek sérelmével és
- b) annak során az ajánlatban a beszerzés tárgyának jellemzőire, az ajánlattevő szerződéses kötelezettsége végrehajtásának módjára vagy a szerződés más feltételeire vonatkozó dokumentum tekintetében csak olyan nem jelentős, egyedi részletkérdésre vonatkozó hiba javítható vagy hiány pótolható, továbbá átalánydíjas szerződés esetén az árazott költségvetés (részletes ár-ajánlat) valamely tétele és egységára pótolható, módosítható, kiegészíthető vagy törölhető, amelynek változása a teljes ajánlati árat vagy annak értékelés alá eső részösszegét és az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja.

A D.58/14/2020. számú döntőbizottsági határozat 53. pontja az alábbiakat tartalmazza: „Az ajánlat egységes egészként értékelendő, értékelésre a benyújtott ajánlat teljes tartalma kerül. Lényegében ugyanezen megállapításra mutat rá „A közbeszerzésekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat” tárgyában készült kúriai összefoglaló vélemény (2015.EI.II.JGY.E.1.1.) is, mely szerint az ajánlat valamennyi, szerkezetében elkülönült eleme azonos megítélés alá esik az értékelés szempontjából. Amennyiben egy adat az ajánlat eltérő részein más tartalommal jelenik meg, az ajánlat hibás, és az ajánlatkérőnek élnie kell a közbeszerzési törvényben biztosított valamely korrekciós lehetőséggel. A felolvasólapnak sincs megkülönböztetett jelentősége, az abban szereplő, az ajánlatból kiemelt adatok csak a bontás szempontjából, az alapelvek érvényesíthetősége, a nyilvánosság biztosítása okából, technikailag jelentős részei az ajánlatnak.”

A D.173/10/2020. döntőbizottsági határozat 65. pontja kiemeli, hogy „A felolvasólapon szereplő nettó ajánlati ár értékelési szempontra vonatkozó összeg téves kitöl-

tése önmagában nem eredményezhet érvénytelenséget abban az esetben, amennyiben az ajánlatban az értékeléssel összefüggő megajánlás egyébként teljeskörűen fellelhető a szakmai ajánlatban, azaz jelen esetben az árazott költségvetésben. Az ajánlatban az árazott költségvetés megtalálható, annak adatai alapján és a főszeszítőben foglaltak szerint megállapítható a kérelmező megajánlása.”

A Döntőbizottság hangsúlyozta továbbá, hogy „a Kbt. 71. § (10) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles meggyőződni arról, hogy a hiánypótlás vagy a felvilágosítás megadása az e §-ban foglaltaknak megfelel. Az ajánlat érvénytelenségét az eredményezheti, ha a felvilágosítás megadása a (3) vagy (8)-(9) bekezdés rendelkezéseibe ütközik, vagy a felvilágosítás megadását nem, vagy nem az előírt határidőben teljesítették.”

Jelen esetben a melléklet tartalmazta a nettó karbantartási díj 60 hónapra vetített értékét, azaz az ajánlatban megtalálható volt az adott értékelési szempontra vonatkozó megajánlás. Így a fent hivatkozott határozatok megállapításaira is tekintettel, továbbá figyelemmel arra, hogy a hiba javítása az ajánlattevők között az értékeléskor kialakuló sorrendet nem befolyásolja, az ajánlatkérő felvilágosítás kérés keretében tisztázhatja a fennálló ellentmondást a felolvasólap és az alátámasztó dokumentumok között.

7. kérdés

Havidíjas szerződéskötés esetén, ahol eseti szolgáltatás megrendelését is magában foglalja a szerződés, kötelező-e és ha igen, milyen jogszabályhely alapján keretösszeget vagy egyéb keretet (akár órakeretet) meghatározni az igénybe vehető eseti szolgáltatás mennyiségét illetően, vagy a gyakorlat szerint ez nem kötelező?

A Közbeszerzési Hatóság válasza:

A Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint az ajánlatkérőnek a beszerzési igénye természetének ismeretében kell döntést hoznia arról, hogy milyen szerződéses konstrukcióban és milyen Kbt. szerinti jogintézmények alkalmazásával tervezi megvalósítani a beszerzését. Az ajánlatkérőnek az eljárás előkészítése során a beszerzés mennyiségének meghatározásakor – így az eseti megrendelések mennyisége tekintetében is – a Kbt. 28. §-ának és 58. §-ának megfelelően kell eljárnia.

A Közbeszerzési Hatóság részletesebb állásfoglalása:

A Kbt. 28. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.

A Kbt. 58. § (1)-(2) bekezdései szerint az ajánlatkérő köteles megadni a közbeszerzés tárgyát és mennyiségét – adott esetben a szerződéstervezetben foglaltaknak megfelelő mennyiségi eltérés vagy opcionális rész megadásával – az eljárást megindító felhívásban, valamint előzetes tájékoztatóval meghirdetett eljárás esetén az előzetes tájékoztatóban is. Az ajánlatkérő köteles megadni az eljárást megindító felhívásban vagy a további közbeszerzési dokumentumokban a közbeszerzés tárgyára vonatkozó műszaki leírást. A műszaki leírás azoknak az előírásoknak az összessége, amelyek meghatározzák azokat a közbeszerzés tárgya tekintetében megkövetelt jellemzőket, amelyek alapján a közbeszerzés tárgya olyan módon írható le, hogy az megfeleljen az ajánlatkérő által igényelt rendeltetésnek. E jellemzők utalhatnak a kért építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállításának és nyújtásának folyamatára vagy módszerére, vagy életciklusa bármely más szakaszának valamely konkrét folyamatára, akkor is, ha ezek a tényezők végeredményben nem befolyásolják az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás tulajdonságait, feltéve, hogy kapcsolódnak a szerződés tár-

gyához [Kbt. 76. § (7) bekezdés], valamint annak értékéhez és céljaihoz képest arányosak.

A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsnak a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatos útmutatója (2023. február 20.) rögzíti továbbá, hogy a szerződések teljesítése tekintetében is rendkívül fontos az eljárások alapos előkészítése. Fel kell hívni a figyelmet, hogy a jogsértő szerződésmódosítások háttérben gyakran a nem megfelelő előkészítés áll, vagyis a gondos előkészítés elmaradása utóbb jelentősen befolyásolhatja a közbeszerzési szerződések teljesítési szakaszát is, és a nem kellő körültekintéssel végzett előkészítés utóbb nem lesz orvosolható szerződésmódosítás útján. Erre mutat rá a Döntőbizottság a D.142/14/2021. számú döntőbizottsági határozatban. Fontos hangsúlyozni, hogy a nem megfelelő előkészítés miatti jogsértés egy későbbi, esetlegesen a Kbt. 141. § alapján fennálló szerződésmódosítási jogalap elfogadhatósága ellenére megállapítható.

Arra vonatkozóan tehát nincs a Kbt.-ben konkrét kötelezés vagy szabályozás, hogy egy ajánlatkérő – eseti megrendeléseket is magába foglaló – beszerzését milyen szerződéses konstrukcióban (pl. keretmegállapodás, keretszerződés), vagy milyen, a Kbt.-ben foglalt egyéb lehetséges jogintézmény (pl. opció, mennyiségi eltérés) alkalmazásával írja elő. Az ajánlatkérőt a tekintetben terheli kötelezettség, hogy eljárása során a közbeszerzés mennyiségének meghatározásakor teljes körűen megvalósuljanak a Kbt. 28. § és 58. §-ában foglalt kögens rendelkezések. Ennélfogva az eseti megrendelésekre vonatkozóan is szükséges a mennyiség keretösszeg vagy óraszám formájában történő meghatározása, vagy az eljárásban az eseti megrendelések tekintetében opcionális rész, vagy mennyiségi eltérés meghatározása, figyelemmel arra is, hogy az ajánlattevőknek is a megfelelő információ birtokában van lehetőségük az eseti megrendelésekre vonatkozó reális ajánlattételre.